

Ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí (formulár)

Obdobie vykonania ex post hodnotenia (kalendárny polrok):

II/2022

Gestor/gestori právneho predpisu:

Úrad priemyselného vlastníctva Slovenskej republiky

Názov právneho predpisu/právnych predpisov:

zákon č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, o zmene zákona č. 444/2002 Z. z. o dizajnoch a zákona č. 55/1997 Z. z. o ochranných známkach v znení zákona č. 577/2001 Z. z. a zákona č. 14/2004 Z. z.

Špecifikácia¹:

n/a

Ex post hodnotenie:

regulácie/regulácií jedného právneho predpisu

navzájom súvisiacich regulácií vo viacerých právnych predpisoch

¹ Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015.

9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií

Tabuľka č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (nahrad'te rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

Č. regulácie v Registri ex post	Dôvod zaradenia do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokaliz.	Náklady Ex post v €	Náklady Ex ante v €	Rozdiel v €
21	10.3 d)	Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.	344/2004 Z. z., § 4 ods. 1	595	n/a	n/a

Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (nahradíte rovnakou tabuľkou po vyplnení Kalkulačky nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedenú v prílohe č. 9b jednotnej metodiky):

EX POST										EX ANTE ²	EX POST – EX ANTE
Č. reg.	Dôvod zarad'. do Registra ex post	Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na podnikateľské prostredie	Číslo normy a lokalizácia (číslo, §, ods.)	Účinnosť regulácie	Kategória dotk. subjektov	Počet subjektov v dotk. kategórii	Počet subjektov MSP v dotk. kategórii	Náklady na 1 podnik. v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Náklady na kategóriu dotk. subjektov v €	Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotk. subjektov v €
21	10.3 d)	Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.	344/2004 Z. z., § 4 ods. 1	1.7.2004 ³	Uchádzači na výkon povolania patentového zástupcu	1,26	1,26	540	595	n/a	n/a

² Predmetná regulácia bola zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015; ex ante časť sa nevyplní.

³ Rovnakú reguláciu obsahoval aj predchádzajúci predpis - zákon č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch účinný od 1.7.1991.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante

Osobitne pri každej regulácii s vplyvom na podnikateľské prostredie (PP) zhodnotenom v tabuľke č. 2 uveďte doplňujúce informácie tak, že môže byť skontrolovaný spôsob a správnosť výpočtov. Uveďte najmä, ako ste vypočítali vplyvy a z akého zdroja ste čerpali početnosti (uveďte aj internetový odkaz na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete). Jednotlivé regulácie môžu mať jeden alebo viac typov nákladov. Rozčleňte ich a vypočítajte v súlade s metodickým postupom.

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 2)
Číslo regulácie v Registri ex post – 21 Opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP - Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov
Uveďte spôsob vypočítania vplyvov na podnikateľské prostredie: V rámci výpočtu bol zistený počet dotknutých subjektov za jeden rok týmto spôsobom: - obdobie od účinnosti regulácie – 19 rokov (2004 – 2022) - celkový počet prihlásených uchádzačov za obdobie od účinnosti regulácie – 45, čo zodpovedá v priemere 2,37 uchádzačov ročne. Tento údaj do výpočtu použitý nebol vzhľadom na jeho irelevantnosť k sledovanej regulácii. - za obdobie od účinnosti regulácie bolo úspešných uchádzačov – 24, čo zodpovedá v priemere 1,26 úspešných uchádzačov ročne. Tento údaj bol použitý v kalkulačke nákladov - konečný vzorec na výpočet počtu dotknutých subjektov bol stanovený ako pomer celkového počtu úspešných uchádzačov a rokov účinnosti regulácie. V rámci výpočtu boli zohľadnené tieto náklady: - správny poplatok za žiadosť na vykonanie odbornej skúšky 50€ [zákon NR SR č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch; položka 214 písm. b) Sadzobníka správnych poplatkov] - náklady na ubytovanie a cestu do BB (skúšky vykonávané v sídle Úradu priemyselného vlastníctva SR – Banská Bystrica; 90% účastníkov skúšok bydlisko mimo Banskej Bystrice), (odhad nákladov pre jedného účastníka 100 €, pričom táto suma bola vypočítaná na základe priemernej vzdialenosti bydliska účastníka od miesta skúšky, priemerných cien cestovného a cien ubytovania; suma uvedená v kalkulačke nákladov – 90 € zodpovedá percentu účastníkov s bydliskom mimo Banskej Bystrice) - zápisné (jednorazový poplatok za zápis do zoznamu patentových zástupcov) platené Slovenskej komore patentových zástupcov [§ 51 písm. c) zákona č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy SKPZ] 150 € - príspevok patentového zástupcu na činnosť Slovenskej komory patentových zástupcov (každoročný poplatok) [§ 51 písm. c) zákona č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy SKPZ] 250 €
Uveďte zdroj početnosti (vrátane internetového odkazu na konkrétne štatistiky, ak sú dostupné na internete):
Zdroje dát na výpočty: - zákon č. 145/1995 Z. z. o správnych poplatkoch - zákon č. 344/2004 Z. z. a stavovské predpisy SKPZ - interné záznamy ÚPV SR (počet prihlásených uchádzačov na skúšku patentových zástupcov a počet uchádzačov, ktorí skúšku úspešne vykonali, ubytovanie/cesta na vykonanie skúšky) - údaje získané od SKPZ počas ex post konzultácie

- expertné odhady
Uved'te dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post): <i>Ak je rozdiel medzi predpokladanými nákladmi regulácie (ex ante) a zistenými skutočnými nákladmi (ex post), vysvetlite dôvod rozdielu. Zároveň vysvetlite rozdiely v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch.</i>
n/a
Uved'te vysvetlenie rozdielov v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch: <i>Ak v ex ante fáze nie sú vypočítané náklady na celé podnikateľské prostredie, tak uved'te „0“.</i> <i>Ak niektoré náklady regulácie nie sú predpokladané v ex ante fáze vôbec, tiež uved'te „0“ a uved'te prečo.</i>
n/a
Uved'te dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov v ex ante fáze:
n/a

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Záväzný postup vykonania a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Konzultácie s dotknutými podnikateľskými subjektmi a ich zastupiteľskými organizáciami (ďalej len „účastníci“) tvoria povinnú súčasť ex post hodnotenia, keďže patria medzi základné predpoklady jeho užitočnosti (ďalej len „ex post konzultácie“). Hlavným účelom ex post konzultácií je získanie informácií o tom, ako funguje hodnotená regulácia v praxi, aké spôsobuje podnikateľom náklady a aké zmeny podnikatelia navrhujú na zlepšenie dotknutej oblasti podnikateľského prostredia.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční ešte pred vykonaním ex post hodnotenia; na dosiahnutie maximálneho efektu sa odporúča ich uskutočnenie aj po vykonaní ex post hodnotenia k jeho predbežnému zneniu.

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií **a zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií. Uskutočnenie ex post konzultácií je možné aj elektronicky, a to prostredníctvom e-mailovej komunikácie. Gestor právneho predpisu na vykonanie cielených ex post konzultácií priamo osloví účastníkov.

Zároveň gestor právneho predpisu na vykonanie verejných ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk. Ministerstvo hospodárstva informáciu o začatí ex post konzultácií zverejní na svojom webovom sídle počas obdobia určeného gestorom právneho predpisu, ktoré však **nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne**. Ministerstvo hospodárstva zároveň zašle internetový odkaz gestorovi právneho predpisu.

Účastníci, forma, termíny a časový rozsah ex post konzultácií:

Konzultácie sa uskutočnili formou elektronickej výmeny informácií v čase od 26.10.2022 do 23.11.2022.

Konzultácií sa zúčastnila Slovenská komora patentových zástupcov (SKPZ), ktorá prostredníctvom emailu poslala dňa 21. novembra 2022 stanovisko k podnetu z podnikateľského prostredia, ktorého obsahom je *zaviest' presun kompetencie udeľovať povolenia na vykonávanie činnosti patentových zástupcov prostredníctvom Slovenskej komory patentových zástupcov a zrušiť povinné členstvo v Slovenskej komore patentových zástupcov.*

SKPZ sa plne stotožnila s predbežným postojom gestora uvedeným v Oznámení o začatí verejných ex post konzultácií uverejneným na webovom sídle gestora.

SKPZ jednoznačne zastáva stanovisko, že regulácia povolania patentového zástupcu, existencia a povinné členstvo v SKPZ je plne dôvodné, podmienky prístupu k povolaniu patentového zástupcu spĺňajú požiadavky článku 10 smernice o službách na vnútornom trhu a SKPZ považuje prijatý podnet za úplne neopodstatnený.

Na podporu uvedeného stanoviska o odmietnutí predmetného podnetu SKPZ uviedla nasledovné:

1. Opodstatnenosť členstva v SKPZ je okrem iného daná tým, že komora vykonáva dohľad nad dodržiavaním pravidiel výkonu povolania vo vzťahu k osobám, ktoré konajú vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Vykonávanie činnosti patentového zástupcu bez členstva v SKPZ, pravdepodobne na základe viazanej živnosti, by vytvorilo veľkú skupinu patentových zástupcov pôsobiacich
 - bez stanovených etických zásad, ktoré chránia prijímateľov/spotrebiteľov poskytovaných služieb;
 - bez disciplinárnej zodpovednosti;
 - bez hmotnej zodpovednosti – bez záruky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania.
2. Takáto situácia by bola v rozpore s doterajšou snahou o zamedzenie pokútnictva, ktorá bola motivovaná negatívnymi skúsenosťami podnikateľských subjektov, majiteľov práv a prihlasovateľov, pokiaľ išlo o kvalitu a dopady takto poskytnutého poradenstva v oblasti priemyselného vlastníctva (novela § 251 Trestného zákona):
 - dôvodom je ochrana podnikateľských subjektov pred nekvalifikovaným poskytnutím služieb, v dôsledku čoho môže subjektom (nositeľom práv priemyselného vlastníctva) vzniknúť závažná škoda, strata práv alebo právna neistota.
3. Zámerom predkladateľa podnetu je vytvoriť systém bez akéhokoľvek rešpektovania etických pravidiel poskytovania služieb patentového zástupcu a dohľadu, keďže pre patentových zástupcov bez členstva v SKPZ neexistuje etický kódex a živnostenský úrad alebo iný úrad štátnej správy takúto kompetenciu nemá.
4. Znižovanie požiadaviek na výkon služieb, ktoré poskytujú patentoví zástupcovia, nemá racionálny základ ani odôvodnenie. Taktiež možno predpokladať, že by sa k živnosti uchýlili osoby z SKPZ vylúčené pre nesplnenie niektorých podmienok, čím sa bude znižovať odborný a morálny štandard poskytovateľov služieb patentových zástupcov. Štát vždy v oblasti, kde môže dôjsť k trvalým škodám na právach subjektov, vyžadoval splnenie určitých predpokladov, pričom vzdelanie je iba jedným z nich. Upustenie od týchto požiadaviek je degeneráciou a degradáciou právneho poriadku.
5. V záujme klienta je nevyhnutné, aby poskytovateľ rešpektoval zaručil rešpektovanie základných zásad, ktorými sa dnes poskytovanie služieb patentového zástupcu riadi:

- povinnosť mlčanlivosti a ochrana profesijného tajomstva – klient môže a v podstate musí poskytnúť zástupcovi všetky informácie o svojom podnikateľskom zámere (technickom riešení, označení, dizajne) a má istotu, že zachovávanie mlčanlivosti je povinnosťou zástupcu, ale aj základným právom klienta. Komunikácia medzi klientom a zástupcom nesmie byť zneužitá v neprospech klienta; - predchádzanie konfliktu záujmov – patentový zástupca nesmie poskytovať služby dvom klientom, ak hrozí konflikt ich záujmov. Rovnako sa musí vyhnúť zastupovaniu osoby, ak sa o nej dozvedel dôverné informácie od svojho bývalého alebo súčasného klienta. Nemôže prevziať zastupovanie v prípade hrozby konfliktu záujmov medzi ním a klientom ak konflikt záujmov vznikne počas zastupovania, zástupca musí zastúpenie skončiť; - zachovanie nezávislosti – patentový zástupca musí byť nezávislý od štátu a iných záujmov. Podstatnou oporou nezávislosti každého patentového zástupcu je samoregulácia povolania. SKPZ vzhľadom na vyššie uvedené nepovažuje podnet za opodstatnený a je presvedčená, že zákon o patentových zástupcoch v súčasnom znení plní svoj účel.
Vznesené pripomienky účastníkov voči hodnoteným reguláciám:
- Hodnotená regulácia podľa účastníka plní svoj účel.
Vznesené pripomienky účastníkov voči výkonu a fungovaniu hodnotených regulácií v praxi:
- Hodnotená regulácia podľa účastníka plní svoj účel.
Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov - návrhy na zmeny v právnych predpisoch s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Alternatívne riešenia z pohľadu účastníkov – návrhy na zmeny aplikačnej praxe s cieľom zlepšenia podnikateľského prostredia:

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny v právnych predpisoch:

Vyhodnotenie návrhov alternatívnych riešení gestorom - návrhy na zmeny aplikačnej praxe:

Lehota na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky sa predlži o jeden kalendárny polrok, ak podnikateľské subjekty počas tejto lehoty neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu, alebo o ex post konzultácie prejavia záujem až po ich opakovaní. V takomto prípade gestor právneho predpisu v lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia podľa bodu 10.6. jednotnej metodiky zašle ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk oznámenie o tejto skutočnosti, ktorú ministerstvo hospodárstva vyznačí v Registri ex post.

Povinnosť vykonať ex post hodnotenie zaniká po tom, čo podnikateľské subjekty ani v predĺženej lehote na vykonanie povinnosti ex post hodnotenia opakovane neprejavia záujem o ex post konzultácie, a to aj napriek ich cielenému osloveniu. Gestor právneho predpisu oznámi

skutočnosť podľa predchádzajúcej vety ministerstvu hospodárstva na adresu expost@mhsr.sk, ktoré ju po jej overení vyznačí v Registri ex post.

9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Vypracujte pre každú reguláciu osobitne odpovede na nasledujúce otázky:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako ste použili v tabuľke č. 1).
Číslo regulácie v Registri ex post – 21 Opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP - Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov
Aký je dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť?
Činnosťou patentového zástupcu je zastupovanie fyzických osôb a právnických osôb pred úradmi priemyselného vlastníctva resp. medzinárodnými organizáciami resp. agentúrami EÚ zapisujúcimi práva priemyselného vlastníctva; v niektorých jurisdikciách je patentový zástupca oprávnený zastupovať fyzické osoby a právnické osoby aj v súdnych konaniach. Patentový zástupca pri výkone svojej činnosti tiež poskytuje odborné rady v oblasti priemyselných práv, spisuje listiny pre potreby právnych úkonov v oblasti priemyselných práv a poskytuje ďalšie formy odborného poradenstva a odbornej pomoci v oblasti priemyselného vlastníctva.   Povolanie patentového zástupcu je vzhľadom na náročnosť multidisciplinárneho vzdelania, vedomostí a potrebnej praxe v medzinárodnom meradle vážnym slobodným povoláním s vysokými nárokmi na profesijnú etiku, pričom združovanie v komorách, príp. inštitútoch s povinným členstvom je pre toto povolanie typické.   Je potrebné zdôrazniť, že hodnotená regulácia (princíp profesijnej komory, povinného členstva v nej, pôsobnosť a kompetencie komory pri zápise do zoznamu patentových zástupcov) bola obsiahnutá aj právnej úprave predchádzajúcej hodnotenej právnej úprave, tzn. v zákone č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch.   Pokiaľ ide o tradíciu inštitútu patentového zástupcu v podmienkach SR, tento bol prvýkrát zavedený už v prvej Československej republike, a to vládny nariadením č. 6/1926 Zb. o zastupovaní strán v patentových veciach patentovými zástupcami a úradne autorizovanými civilnými technikmi. V súvislosti s politickým vývojom došlo po roku 1948 k zrušeniu inštitútu patentového zástupcu ako slobodného povolania, a to zákonom č. 7/1952 Zb. o prechodných opatreniach v odbore patentov. K renesancii inštitútu patentového zástupcu došlo až po zmene zriadenia, a to zákonom č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch, ktorým bola, ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov, zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Brne. Po vzniku Slovenskej republiky bola na základe zákona č. 90/1993 Z. z. zriadená Komora patentových zástupcov so sídlom v Bratislave ako samosprávna organizácia združujúca všetkých patentových zástupcov. Právnym nástupcom Komory patentových zástupcov sa stala Slovenská komora patentových zástupcov, ktorá bola zriadená zákonom č. 344/2004 Z. z. o patentových zástupcoch, a

to po prehodnotení opodstatnenosti existencie komory a povinného členstva v nej. Úloha preskúmať opodstatnenosť existencie komory vyplynula v roku 2003 z uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 830 z 3. septembra 2003. Závery tohto preskúmania jednoznačne potvrdili opodstatnenosť existencie komory a princípov, na ktorých je postavený inštitút patentového zástupcu. Predmetné závery boli premietnuté do novej legislatívnej úpravy, t.j. zákona č. 344/2004 Z. z.

Aj na základe už uvedeného možno dôvod vzniku regulácie a problém, ktorý má riešiť, definovať ako premietnutie verejného záujmu na ochrane záujmov fyzických a právnických osôb, resp. ochrane príjemcov služieb patentového zástupcu. Berúc do úvahy, že činnosť patentového zástupcu je vysoko odbornou činnosťou zahŕňajúcou najmä zastupovanie fyzických a právnických osôb pred orgánmi štátnej správy vo veciach priemyselného vlastníctva a odborné poradenstvo vo veciach priemyselného vlastníctva, je zrejmé, že „neodbornou“ činnosťou patentového zástupcu by mohli byť dotknuté resp. poškodené oprávnené záujmy príjemcov služieb.

Vzhľadom na uvedené je zrejmé, že prístup k výkonu povolania patentového zástupcu musí byť do určitej miery regulovaný prostredníctvom stanovenia požiadaviek smerujúcich k zabezpečeniu kvality činnosti patentového zástupcu a ochrany práv príjemcov ich služieb [požiadavky nesmerujú len k dosiahnutiu určitého stupňa vzdelania a profesionálnej prípravy predchádzajúcej začatiu výkonu činnosti patentového zástupcu, k vykonaniu skúšky ako potvrdenia stupňa dosiahnutej profesionálnej úrovne (tzn. požiadavky pred samotným zápisom do zoznamu patentových zástupcov) ale aj k zabezpečeniu kontinuálneho kvalitného a záujmy príjemcov služieb nepoškodzujúceho vykonávania činnosti patentového zástupcu po jeho zápise do zoznamu (napr. profesionálna etika, disciplinárna zodpovednosť, poistenie zodpovednosti za škodu pri výkone činnosti atď.)].

Aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému? Sú splnené jej ciele, určené v ex ante doložke vybraných vplyvov?

Regulácia priniesla očakávaný výsledok vo vzťahu k riešenému problému; regulačné mechanizmy povolania patentového zástupcu sú opodstatnené a transparentné, a to vrátane vymedzenia pôsobnosti SKPZ. SKPZ je samosprávnou stavovskou organizáciou združujúcou všetkých patentových zástupcov zapísaných v zozname patentových zástupcov. Ide o profesijnú komoru, ktorá pôsobí ako samosprávny orgán s právnou subjektivitou a hospodárením s vlastným majetkom, na ktorú štát preniesol výkon niektorých činností v oblasti registračných, evidenčných, kontrolných, regulačných a disciplinárnych kompetencií.

Ex ante doložka vybraných vplyvov nebola vypracovaná; regulácia účinná od 2004.

(Doložka finančných, ekonomických, environmentálnych vplyvov a vplyvov na zamestnanosť, ktorá bola súčasťou legislatívneho materiálu v roku 2004 nepredpokladala dopady na hospodárenie podnikateľskej sféry, a to zrejme s ohľadom na fakt, že princíp profesijnej komory a povinného členstva v nej bol imanentný už predchádzajúcej právnej úprave, ktorý bola reprezentovaná zákonom č. 237/1991 Zb. o patentových zástupcoch.)

Podmienky prístupu k povolaniu patentového zástupcu spĺňajú požiadavky článku 10 smernice o službách na vnútornom trhu (sú nediskriminačné, opodstatnené závažným dôvodom týkajúcim sa verejného záujmu, primerané cieľu tohto verejného záujmu, jasné a jednoznačné, objektívne, vopred zverejnené, transparentné a dostupné).

Vyskytli sa nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie?

nie
Je vzhľadom k predchádzajúcim otázkam existencia regulácie stále opodstatnená?
áno
Alternatívne riešenia z pohľadu gestora: <i>Je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie? (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť a pod.)</i>
nie
Výsledok ex post hodnotenia - návrh:
☒ ponechať reguláciu ☐ upraviť reguláciu ☐ zrušiť reguláciu bez náhrady ☐ upraviť aplikačnú prax
<i>Ak navrhujete reguláciu upraviť, tak uveďte ako, akých právnych predpisov (vrátane súvisiacich právnych predpisov) sa úprava dotkne a k akému dátumu účinnosti.</i> ----- <i>Ak navrhujete reguláciu zrušiť bez náhrady, tak k akému dátumu účinnosti?</i> ----- <i>Ak navrhujete upraviť aplikačnú prax, tak uveďte ako a k akému termínu.</i> ----- <i>Ak navrhujete reguláciu ponechať bez zmeny, tak uveďte dôvod.</i>
Navrhujeme reguláciu ponechať bez zmeny, jej opodstatnenosť pretrváva. Dotknuté podnikateľské subjekty nie sú reguláciou neprimerane zaťažené; záťaž je potrebné hodnotiť vo vzťahu k benefitom na strane príjemcov služieb.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k vykonanému ex post hodnoteniu (vyplní ministerstvo hospodárstva)

A. Stanovisko k spôsobu vykonania ex post hodnotenia v zmysle jednotnej metodiky:

Gestor právneho predpisu (ďalej len „gestor“) v časti 9.1 Porovnanie predpokladaných (ex ante) a skutočných (ex post) nákladov regulácií v Tabuľke č. 1: Súhrnné porovnanie ex ante nákladov a ex post nákladov regulácií (ďalej len „tabuľka č. 1“) doplnil požadované údaje. Predpokladané náklady neboli vyčíslené z dôvodu predloženia hodnotenej právnej úpravy do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Skutočné náklady gestor vyčíslil konkrétnou sumou, pričom nasledujúca Tabuľka č. 2: Výpočet skutočných vplyvov regulácií (ex post) a ich porovnanie s predpokladanými vplyvmi (ex ante) (ďalej len „tabuľka č. 2“) obsahuje požadované údaje. Tabuľku č. 1 a tabuľku č. 2 gestor skopíroval z Prílohy č. 9b jednotnej metodiky. Doplnujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na náklady podnikateľského prostredia a vysvetlenie rozdielu kvantifikácií ex post a ex ante gestor kompletne vyplnil. Výpočet vplyvov na podnikateľské prostredie bol vypracovaný na základe uvedeného spôsobu, pričom gestor uviedol zdroje početnosti. Keďže ex ante analýza hodnotenej regulácie nebola vykonaná, rozdiel v predpokladaných a skutočne dotknutých subjektoch nevznikol a taktiež nebolo možné uviesť dôvod vzniku nepredpokladaných nákladov. Gestor dôvod rozdielu medzi predpokladanými nákladmi (ex ante) a zistenými nákladmi (ex post) neuvádza z dôvodu absencie ex ante analýzy hodnotenej regulácie.

V časti 9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi (ďalej len „ex post konzultácie“) gestor jednotlivo a prehľadne uviedol účastníkov, formu, termíny a časový rozsah ex post konzultácií. Gestor vykonal ex post konzultácie vo forme verejnej ex post konzultácie zverejnením oznámenia o začatí verejnej ex post konzultácie na webovom sídle Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky (ďalej len „Ministerstvo hospodárstva“), a to v stanovenom minimálnom časovom trvaní. Gestor v rámci ex post konzultácií vykonal aj cieleňé ex post konzultácie formou cieleňého oslovenia vybraných subjektov. Počas trvania ex post konzultácií sa zapojil jeden podnikateľský subjekt – Slovenská komora patentových zástupcov (ďalej aj ako „SKPZ“ alebo „účastník“). Účastník nevzniesol pripomienky voči hodnotenej regulácii, jej výkonu a fungovaniu v praxi, ani alternatívne riešenia, avšak poskytol vyjadrenie na podporu predbežného stanoviska gestora, uvedeného v Oznámení o začatí verejných ex post konzultácií.

Gestor v časti 9.3 Vhodnosť regulácie na dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia vyplnil všetky požadované údaje. Dôvod vzniku regulácie a podstata riešeného problému boli gestorom adekvátne definované. Gestor uviedol výsledok, ktorý regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Ex ante doložka vybraných vplyvov nebola vypracovaná, z tohto dôvodu sa gestor nevyjadril k plneniu cieľov regulácie. Nepredvídané vplyvy na podnikateľské prostredie podľa gestora nevznikli a existencia regulácie je stále opodstatnená. Na záver gestor označil výsledok ex post hodnotenia, resp. návrh, a to reguláciu ponechať.

B. Stanovisko k ex post hodnoteniu jednotlivých regulácií:

Číslo regulácie v Registri ex post. Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP (nahradíte konkrétnym číslom a opisom rovnakým ako je použitý v tabuľke č. 1)

Regulácia č. 21 – Vymedzenie pôsobnosti Slovenskej komory patentových zástupcov pri zápise do zoznamu patentových zástupcov.

Stanovisko k pôsobeniu regulácie na podnikateľské prostredie, k optimálnosti jej nastavenia a k optimálnosti nastavenia jej aplikačnej praxe:

Účastník ex post konzultácie uviedol, že sa plne stotožnil s predbežným postojom gestora a jednoznačne zastáva stanovisko, že regulácia povolania patentového zástupcu, existencia

a povinné členstvo v SKPZ je plne dôvodné. Opodstatnenosť členstva v SKPZ je okrem iného daná tým, že SKPZ vykonáva dohľad nad dodržiavaním pravidiel výkonu povolania vo vzťahu k osobám, ktoré konajú vo vlastnom mene a na vlastnú zodpovednosť. Vykonávanie činnosti patentového zástupcu s členstvom v SKPZ zabezpečuje, že patentoví zástupcovia pôsobia so stanovenými etickými zásadami, ktoré chránia prijímateľov/spotrebiteľov poskytovaných služieb, podliehajú disciplinárnej zodpovednosti a taktiež hmotnej zodpovednosti, t.j. disponujú poistením zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone povolania. Okrem uvedeného zamedzuje pokútníctvu, a to v rozsahu kvality a dopadov pokútne poskytnutého poradenstva v oblasti priemyselného vlastníctva.

Gestor pôsobenie regulácie definoval ako premietnutie verejného záujmu na ochrane záujmov fyzických a právnických osôb, resp. ochrane príjemcov služieb patentového zástupcu. Na základe uvedeného je zrejmé, že prístup k výkonu povolania patentového zástupcu musí byť do určitej miery regulovaný prostredníctvom stanovenia požiadaviek smerujúcich k zabezpečeniu kvality činnosti patentového zástupcu a ochrany práv príjemcov ich služieb, ale aj k zabezpečeniu kontinuálneho kvalitného a záujmy príjemcov služieb nepoškodujúceho vykonávania činnosti patentového zástupcu po jeho zápise do zoznamu. Gestor považuje regulačné mechanizmy povolania patentového zástupcu za opodstatnené a transparentné, a to vrátane vymedzenia pôsobnosti SKPZ.

Ministerstvo hospodárstva konštatuje, že posúdenia hodnotenej regulácie účastníkom a gestorom sú v konsenze a z tohto dôvodu sa stotožňuje s návrhom reguláciu ponechať.

Stanovisko k alternatívnym riešeniam, ktoré môžu zlepšiť podnikateľské prostredie:

Alternatívne riešenia neboli v rámci ex post hodnotenia predložené.

Odporúčenie:

- ponechať reguláciu upraviť reguláciu zrušiť reguláciu bez náhrady
- upraviť aplikačnú prax

Ak ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu alebo aplikačnú prax upraviť, tak uvedie ako a akých právnych predpisov (aj súvisiacich právnych predpisov) sa má úprava dotknúť:

Ministerstvo hospodárstva navrhuje reguláciu ponechať.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov:

Vzhľadom na skutočnosť, že hodnotená právna úprava regulácie bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015, neboli vyčíslené ex ante náklady regulácie a preto nevznikol ani rozdiel medzi ex ante a ex post nákladmi. Z uvedeného dôvodu sa bod 6.13 Jednotnej metodiky z hľadiska mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov neuplatňuje.

Metodický postup pre ex post hodnotenie regulácií pôsobiacich v podnikateľskom prostredí

V informácii o období vykonania ex post hodnotenia gestor právneho predpisu uvedie polrok kalendárneho roka, v ktorom sa vykonáva ex post hodnotenie (*napr. II/2022, I/2023 a pod.*). Povinnosť vykonať ex post hodnotenie vzniká gestorovi právneho predpisu v kalendárnom polroku, ktorý nasleduje po kalendárnom polroku, v ktorom je regulácia zaradená do Registra ex post (bod 10.6. jednotnej metodiky). *Napr. ak je regulácia do registra zaradená v druhom polroku 2022 (II/2022), tak povinnosť vykonať ex post hodnotenie vznikne v prvom polroku 2023 (I/2023).*

Gestor právneho predpisu je orgán verejnej moci, v ktorého kompetencii je podľa zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov hodnotený právny predpis.

Ak ex post hodnotenie vykonáva spoločne viacero gestorov právneho predpisu z dôvodu hodnotenia navzájom súvisiacich úprav, uvedú sa všetci dotknutí gestori na úvodnej strane toho istého formuláru prílohy č. 9a jednotnej metodiky.

Ex post hodnotenie sa môže vykonať spoločne v tom istom formulári prílohy č. 9a jednotnej metodiky **k viacerým reguláciám** zaradeným v Registri ex post pod rôznymi číslami, **ak sú súčasťou rovnakého právneho predpisu**, aj keď nejde o navzájom súvisiacu právnu úpravu, alebo sú súčasťou viacerých právnych predpisov, ale ide z pohľadu podnikateľského prostredia o navzájom súvisiacu právnu úpravu.

Ex post hodnotenie sa vždy vykoná spoločne v tom istom formulári prílohy č. 9a jednotnej metodiky k regulácii zaradenej pod jedným číslom v Registri ex post. To znamená, že ak obsahom regulácie zaradenej pod jedným číslom je právna úprava **vo viacerých právnych predpisoch (aj ak je v pôsobnosti viacerých gestorov právnych predpisov)**, vykoná gestor právneho predpisu/gestori právnych predpisov spoločné hodnotenie v tom istom formulári prílohy č. 9a jednotnej metodiky.

V Registri ex post môže byť pod jedným číslom na spoločné hodnotenie zaradená právna úprava vo viacerých právnych predpisoch, ak ide o navzájom súvisiacu právnu úpravu, ktorú je vhodné hodnotiť vo vzájomných súvislostiach a spravidla táto úprava bola prijatá spoločne alebo vo vzájomnej nadväznosti.

V Registri ex post môže byť pod jedným číslom zaradený aj celý právny predpis (najmä ak ide o právny predpis, ktorým sa novelizoval právny predpis/novelizovali právne predpisy, alebo ak je obsahom celého právneho predpisu hodnotená regulácia).

Spoločné ex post hodnotenie úpravy vo viacerých právnych predpisov, ktoré sú v pôsobnosti rôznych gestorov, sa vykonáva spoluprácou gestorov právnych predpisov na vykonanie spoločného ex post hodnotenia obdobne, ako pri vykonaní hodnotenia pri príprave a schvaľovaní návrhu právneho predpisu (ex ante hodnotenia), ktorým sa novelizuje viac právnych predpisov.

Iniciátorom spoločného vykonania ex post hodnotenia je gestor právneho predpisu, v ktorého pôsobnosti je tá časť z hodnotenej právnej úpravy, ktorá je hlavnou vo vzťahu k hodnotenej problematike.

V informácii o názve právneho predpisu gestor uvedie názov právneho predpisu (alebo názov právnych predpisov), ktorého obsahom je hodnotená regulácia (alebo hodnotené regulácie).

Špecifikácia:

Internetový odkaz na ex ante štádium hodnoteného právneho predpisu

- Pri regulácii zaradenej do Registra ex post na základe **bodu 10.3. písm. a), c) a d)** jednotnej metodiky sa uvedie internetový odkaz na hodnotený právny predpis v štádiu schválenia jeho návrhu na rokovaní vlády Slovenskej republiky. Pri vykonávanom právnom predpise, ktorý nie je predmetom schvaľovania vládou Slovenskej republiky, sa uvedie internetový odkaz na štádium schválenia jeho návrhu ministrom, vedúcim, predsedom alebo riaditeľom ostatného ústredného orgánu štátnej správy alebo vedúcim iného orgánu na portáli Slov-lex. Uvedené štádiá legislatívneho procesu obsahujú najaktuálnejšiu verziu doložky vybraných vplyvov a analýz identifikovaných vplyvov v rámci ex ante hodnotenia vo vzťahu k regulácii zaradenej do Registra ex post na základe bodu 10.3. písm. a), c) a d) jednotnej metodiky a preto sa ex post hodnotenie vykonáva v porovnaní s ex ante hodnotením vplyvov na podnikateľské prostredie v týchto štádiách.
- Pri regulácii zaradenej do Registra ex post na základe **bodu 10.3. písm. b)** jednotnej metodiky, ktorá bola schválená ako **poslancový návrh zákona** sa uvedie internetový odkaz na hodnotený právny predpis v štádiu schvaľovania stanoviska vlády Slovenskej republiky k poslancovému návrhu zákona na rokovaní vlády Slovenskej republiky. Ak hodnotený poslancový návrh zákona nebol predmetom stanoviska vlády Slovenskej republiky, namiesto požadovaného internetového odkazu sa uvedie táto informácia. Pri regulácii zaradenej do Registra ex post na základe bodu 10.3. písm. b) jednotnej metodiky, ktorá je schválená ako **poslancový pozmeňujúci alebo doplňujúci návrh** k vládnemu návrhu zákona sa uvedie internetový odkaz na hodnotený právny predpis v štádiu schválenia vládného návrhu zákona na rokovaní vlády Slovenskej republiky. Pri regulácii zaradenej do Registra ex post na základe bodu 10.3. písm. b) jednotnej metodiky, či už ako poslancový pozmeňujúci alebo doplňujúci návrh alebo ako poslancový návrh zákona, ex post hodnotenie sa vykonáva v porovnaní s hodnotením zaslaným ministerstvu hospodárstva podľa bodu 6.7. alebo 6.8. jednotnej metodiky (aktuálna verzia časti 3.1 Náklady regulácie analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie).

Gestor právneho predpisu zároveň uvedie číslo legislatívneho procesu hodnoteného právneho predpisu na portáli Slov-Lex. Pri regulácii zaradenej do Registra ex post na základe bodu 10.3. písm. b) jednotnej metodiky ako poslancový návrh zákona, je obsahom požadovanej informácie číslo legislatívneho procesu na portáli Slov-Lex v štádiu prípravy stanoviska vlády Slovenskej republiky k poslancovému návrhu zákona. Ak hodnotený poslancový návrh zákona nebol predmetom stanoviska vlády Slovenskej republiky, namiesto požadovaného čísla legislatívneho procesu sa uvedie táto informácia.

Číslo parlamentnej tlačne sa uvedie vždy, ak je to relevantné (neuvádza sa pri podzákonnej norme).

Poznámka: Informácie do časti Špecifikácie neuvádzajte, ak je regulácia zaradená do Registra ex post podľa bodu 10.3. písm. d) jednotnej metodiky a jej hodnotená úprava bola predložená do legislatívneho procesu pred 1. aprílom 2015. Dôvodom tejto skutočnosti je, že regulácie, ktoré boli predmetom legislatívneho procesu pred týmto dátumom, nie sú vypracované podľa minimálnych požiadaviek v zmysle jednotnej metodiky vo verzii 2015/2016 a teda neobsahujú ex ante doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov na podnikateľské prostredie, vhodnú na porovnanie s reálnymi ex post vplyvmi regulácií.

9.1 Porovnanie predpokladaných (Ex ante) a skutočných (Ex post) nákladov regulácií

Metodika kalkulácie nákladov ex post vychádza z metodiky kalkulácie nákladov ex ante uvedenej v prílohe č. 3a Analýza vplyvov na podnikateľské prostredie. **Rozdiel** je v tom, že kým pri kalkulácii v rámci **ex ante** prípravy zmien regulácií sa odhadujú **predpokladané náklady** (pred nadobudnutím účinnosti), tak pri kalkulácii v rámci **ex post** sa zisťujú **skutočné náklady** (istý čas po nadobudnutí účinnosti regulácií a ich pôsobení v podnikateľskom prostredí). **Rozdiel je zároveň v tom**, že kým pri kalkulácii v rámci ex ante prípravy zmien regulácií **sa odhadujú aj predpokladané náklady výnimiek** pre mechanizmus znižovania byrokracie a nákladov (1 in 2 out), **tak pri kalkulácii v rámci ex post sa výnimky pre ex post hodnotenie** (ktorými sú úplná transpozícia či implementácia právne záväzného aktu, či iného medzinárodného dokumentu, ktorý má prednosť pred zákonmi Slovenskej republiky; výška či sadzba daní, odvodov a ciel a výška či sadzba poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality), **uplatňujú tak**, že sa ich skutočné náklady vôbec nezisťujú.

Tabuľku č. 1 a Tabuľku č. 2 vygeneruje excel (príloha č. 9b Kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie) automaticky. Následne je potrebné tieto tabuľky skopírovať na príslušné miesta a nahradiť nimi prázdne vzorové tabuľky. Samotná kalkulačka obsahuje vysvetlivky aj návod na vyplňanie.

Tabuľka č. 1 – vysvetlenie k stĺpcom:

Prvé štyri informácie (Číslo regulácie v Registri ex post, Dôvod zaradenia do Registra ex post, Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP a Číslo normy a lokalizácia) sa budú kopírovať z Registra ex post.

Číslo regulácie v Registri ex post – príslúchajúce číslo k regulácii je skopírované z Registra ex post.

Dôvod zaradenia do Registra ex post – skopírované označenie ustanovenia z Registra ex post, na základe ktorého je regulácia zaradená [napr. 10.3. písm. a)].

Zrozumiteľný a stručný opis regulácie vyjadrujúci zdroj nákladov na PP - skopírované z Registra ex post. Napr. *zníženie frekvencie povinných kontrol strojov z ročnej na dvojročnú*. Gestor nekopíruje paragrafové znenie regulácie!

Číslo normy a lokalizácia – skopírované z Registra ex post číslo právneho predpisu, paragraf, odsek, písmeno a bod, v ktorom je upravená predmetná regulácia [napr. zákon č. 311/2001 Z. z., §15 ods.2b)].

Náklady ex post v € - sumár ročných nákladov podnikateľského prostredia, ktoré priniesla do praxe zmena regulácie v eurách.

Náklady ex ante v € - sumár predpokladaných nákladov podnikateľského prostredia, ktoré sú ex ante odhadnuté pri regulácii v eurách.

Rozdiel v € - rozdiel medzi predchádzajúcimi dvomi položkami (Náklady ex post mínus Náklady ex ante). Vygeneruje Kalkulačka nákladov podnikateľského prostredia pre ex post hodnotenie uvedená v prílohe č. 9b jednotnej metodiky (ďalej len „Kalkulačka nákladov ex post“).

Tabuľka č. 2 - vysvetlenie k stĺpcom:

Prvé štyri stĺpce sú rovnaké ako v tabuľke č. 1.

Účinnosť regulácie: gestor uvedie dátum účinnosti regulácie, ktorá je hodnotená *napr.* 1.7.2020.

Kategória dotknutých subjektov: gestor definuje kategóriu dotknutých subjektov, ktoré sú ovplyvnené reguláciou. Napr. ubytovacie zariadenia, autoškoly a pod. alebo všetky podniky. Ak sa regulácia týka celého podnikateľského prostredia, gestor uvedie „všetky kategórie“.

Počet subjektov v dotknutej kategórii: gestor uvedie počet dotknutých subjektov v posudzovanej kategórii. Ak má jedna regulácia rôzny vplyv na zmenu nákladov viacerých kategórií podnikov, tak pre každú takúto kategóriu je potrebné uviesť samostatný riadok. Tento údaj je potrebné konzultovať v rámci ex post konzultácií. Môže byť určený presne na základe evidencie zodpovedných útvarov za predchádzajúce obdobie, prostredníctvom štatistík podľa SK NACE klasifikácie, iných štatistík alebo expertným odhadom a podobne. Ak sa týka všetkých kategórií, tak uvedie celkový počet dotknutých subjektov.

Počet subjektov MSP v dotknutej kategórii: ak má regulácia vplyv aj na malé a stredné podniky (MSP), tak gestor uvedie ich počet (kategóriu MSP tvoria podniky, ktoré zamestnávajú menej ako 250 osôb a ktorých ročný obrat nepresahuje 50 miliónov eur a/alebo celková ročná bilančná suma neprevyšuje 43 miliónov eur).

Vplyv na 1 podnikateľa v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov ex post* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti výpočtu sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

Vplyv na kategóriu subjektov v eurách: vypočíta *Kalkulačka nákladov ex post* na základe údajov v predchádzajúcich stĺpcoch. Podrobnosti sú uvedené v ďalšej časti Metodického postupu.

EX ANTE: Náklady na kategóriu dotknutých subjektov v € - vypočíta *Kalkulačka nákladov ex post* na základe údajov prekopírovaných z Analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie alebo z Kalkulačky nákladov, ktorá je súčasťou materiálu v rámci jeho ex ante schvaľovacieho procesu.

EX POST - EX ANTE: Rozdiel v nákladoch na kategóriu dotknutých subjektov v € - rozdiel medzi predchádzajúcimi dvomi stĺpcami. Vypočíta *Kalkulačka nákladov ex post*.

Vysvetlenie metodiky kalkulácie nákladov:

Priame finančné náklady – poplatky (okrem poplatkov, ktorých cieľom je znižovanie negatívnych externalít): vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zaviedli, zrušili či zmenili výšku poplatkov. Ide o ročný vplyv na PP v eurách. Dôležité je kvantifikovať aj poplatky, ktoré do rozpočtu verejnej správy nevstupujú. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

Medzi poplatky patria napr. poplatok za vydanie osvedčenia o živnostenskom oprávnení, poplatok za žiadosť o predĺženie platnosti stavebného povolenia, úhrady za služby verejnosti poskytované RTVS v oblasti rozhlasového vysielania a televízneho vysielania, poplatky organizáciám kolektívnej správy, napr. SOZA alebo iné správne/súdne poplatky. Medzi poplatky nepatria pokuty.

Nepriame finančné náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zaviedli, zrušili či zmenili výšku nepriamych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Pri objektívnej nedostupnosti požadovaného údajov použite expertný odhad na základe ex post konzultácií.

Nepriame finančné náklady – sú náklady, ktoré musí podnikateľ vynaložiť na účely zabezpečenia súladu výroby, služieb, interných procesov, vybavenia prevádzky s požiadavkami regulácie (napr. náklady spojené so zabezpečením ochranných pracovných odevov, náklady na zabezpečenie pitného režimu, náklady na vybavenie prevádzky elektronickou registračnou pokladňou, náklady na školenie, na získanie potrebných vedomostí nevyhnutných na dosiahnutie určitého diplomu alebo osvedčenia a iné). Patria sem aj, príplatky k mzde, príspevky zamestnancom, cestovné náhrady, stravné a pod.

Administratívne náklady: vyplňa sa, ak ustanovenia právneho predpisu zaviedli, zrušili či zmenili výšku administratívnych nákladov. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady. Pri kvantifikácii administratívnych nákladov je možné použiť expertný odhad na základe ex post konzultácií.

Administratívne náklady – ide o nákladové vyjadrenie času, ktorý strávi podnikateľ resp. jeho zamestnanci realizáciou konkrétnych činností v súvislosti s dodržiavaním regulačných povinností resp. pri plnení informačnej povinnosti. Patria sem aj administratívne náklady súvisiace so samotným oboznámením sa s novou reguláciou a jej implementáciou.

Zmeny v administratívnej náročnosti plnenia povinností spojené s daňami, odvodmi, clami a poplatkami vrátane poplatkov, ktorých cieľom je znižovať negatívne externality, sa kvantifikujú v rámci administratívnych nákladov. Ide o **ročný vplyv** na PP v eurách. Kvantifikované vplyvy (v eurách na PP) sa rozdelia na tie, ktoré podnikateľom zvyšujú náklady a na tie, ktoré znižujú náklady.

Doplňujúce informácie k spôsobu výpočtu vplyvov jednotlivých regulácií na zmenu nákladov

V tejto časti gestor uvedie doplňujúce informácie k tabuľke č. 2 a k údajom vyplneným v Kalkulačke nákladov ex post tak, že umožňujú skontrolovať spôsob a správnosť výpočtov. Gestor osobitne uvedie aj jednotlivé **zdroje dát** použité na výpočty, svoje expertné odhady a tiež ako sú tieto údaje overené účastníkmi ex post konzultácií. Pri odkazoch z internetu je potrebné uviesť konkrétnu podstránku, odkiaľ sú čerpané dáta, nielen kmeňovú adresu webu a zároveň aj dátum, kedy bola informácia z danej podstránky prebratá.

Metodika kvantifikácie vplyvov jednotlivých regulácií:

I. Identifikovanie typov nákladov, ktoré mení regulácia

Niektoré regulácie menia len jeden typ nákladov, iné viacero. Dôležité je preto zmenu regulácie rozložiť na menšie nákladové položky podľa typov nákladov (Priame finančné náklady – poplatky, Nepriame finančné náklady, Administratívne náklady).

Napr. Rozšírenie povinností pri protipožiarnej ochrane stavby môže obsahovať kúpu hasiacich prístrojov (nepriame finančné náklady), čas (a tým aj náklady na mzdy) vlastných zamestnancov potrebný na ich obstaranie a montáž (administratívne náklady).

II. Výpočet jednotlivých typov nákladov regulácie

Náklady na 1 podnikateľa

Pri priamych finančných nákladoch – poplatkoch ide o ročný vplyv, z tohto dôvodu sa výška nákladov nenásobí frekvenciou. Na určenie ich výšky je potrebné pracovať najmä s údajmi zverejňovanými ministerstvom financií. Navyše je potrebné doplniť aj kvantifikáciu tých, ktoré nie sú príjmom rozpočtu verejnej správy (*napr. zo zákona povinné poplatky komorám, asociáciám a pod.*).

Priame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené podľa vzorca:

$$\frac{\text{Priame finančné náklady (poplatky) - ročný vplyv}}{\text{Počet dotknutých subjektov}}$$

Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Nepriame finančné náklady na 1 podnikateľa} \times \text{Frekvencia}$$

Administratívne náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Čas}^{**} \times \text{Tarifa}^{***} \times \text{Frekvencia}$$

* Pokyny k vyplneniu frekvencie plnenia povinnosti sú uvedené nižšie

** Pokyny k vyplneniu časovej náročnosti sú uvedené v rámci overeného odhadu trvania povinnosti

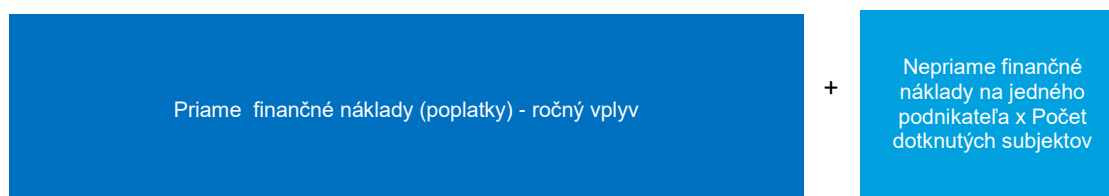
*** Tarifa – pre zjednodušenie výpočtov vychádza z priemernej ceny práce, ktorá je uvedená v Kalkulačke nákladov ex post (priemerná mzda + odvody zamestnávateľa).

Celkové náklady na 1 podnikateľa sú vyčíslené na základe vzorca:

$$\text{Priame finančné náklady (poplatky) na jedného podnikateľa - ročný vplyv} + \text{Nepriame finančné náklady na jedného podnikateľa} + \text{Administratívne náklady na jedného podnikateľa}$$

Náklady na celé podnikateľské prostredie

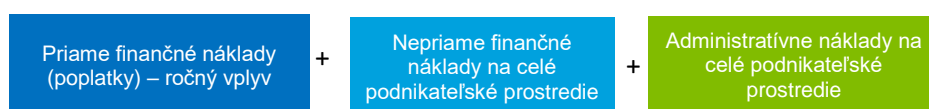
Priame a nepriame finančné náklady na celé PP sú vyčíslené na základe vzorca:

Administratívne náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

Celkové náklady na celé podnikateľské prostredie sú vyčíslené na základe vzorca:

Overený odhad trvania povinností pri administratívnych nákladoch (čas v minútach)

Gestor musí disponovať údajmi o trvaní povinností spojených s reguláciami v jeho kompetencii. Môže ich získať na základe vlastných meraní a overiť počas ex post konzultácií. Taktiež je ich možné získať na základe informácií od účastníkov ex post konzultácií.

V kvantifikácii je potrebné zohľadniť časové parametre ako sú *napr. trvanie spracovania, čas potrebný na zaslanie, materiálne náklady na podanie a podobne*. Gestor následne spočíta všetky jednotlivé povinnosti a uvedie ich súčet vyjadrený v minútach.

Frekvencia plnenia povinností pri administratívnych nákladoch

Východiskom, ktorým je stanovovaná frekvencia plnenia povinnosti, je obdobie 1 roka. Povinnosti môžu byť plnené pravidelne na ročnej báze, polročne, kvartálne, raz za niekoľko rokov alebo jednorazovo (*napr. povinnosti v súvislosti so vznikom a ukončením podnikania*) alebo nepravidelne (pri zriedkavom výskyte určitej udalosti *napr. vznik priemyselnej havárie*). Koeficienty na výpočet nákladov regulácie zodpovedajúce frekvencii plnenia sú uvedené v tabuľke. Koeficient „jednorazovo“ vychádza z dĺžky volebného obdobia (4 roky), v rámci ktorého je ambícia, že vláda stihne odstrániť jednorazovú záťaž, ktorú vytvorí.

Tabuľka koeficientov frekvencie

Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie	Frekvencia plnenia povinnosti	Koeficient frekvencie
1 – krát ročne	1	každé 2 roky	0,50
2 – krát ročne (polročne)	2	každé 3 roky	0,33
3 – krát ročne	3	každé 4 roky	0,25
4 – krát ročne (štvrtročne)	4	každých 5 rokov	0,20
Mesačne	12	nepravidelne/ jednorazovo	0,25

9.2 Ex post konzultácie s podnikateľskými subjektmi

Závazný postup na vykonanie a povinné obsahové náležitosti vyhodnotenia

Ex post konzultácie gestor právneho predpisu povinne uskutoční vo forme **cielených** ex post konzultácií a **zároveň** aj vo forme **verejných** ex post konzultácií.

Pred tým, ako gestor právneho predpisu vykoná ex post hodnotenie, na vykonanie ex post konzultácií, **cielene** osloví dotknuté podnikateľské subjekty aj dotknuté zastupiteľské organizácie podnikateľských subjektov (účastníci konzultácií). Účastníci konzultácií sú tie subjekty, pri ktorých sa s ohľadom na vecné zameranie hodnotenej regulácie predpokladali vplyvy, ale aj podnikateľské subjekty, ktorých podnikateľská činnosť je dotknutá hodnotenou právnou úpravou, aj keď sa vplyvy nepredpokladali.

Okrem cieleného oslovenia účastníkov gestor právneho predpisu zároveň na vykonanie **verejných** ex post konzultácií zašle ministerstvu hospodárstva informáciu o začatí verejných ex post konzultácií na adresu expost@mhsr.sk, ktorej obsahom sú všetky informácie, ktoré sa požadujú uviesť aj v tomto formulári prílohy č. 9a jednotnej metodiky v jeho úvodnej časti pred bodom 9.1. Zasláná informácia o začatí verejných ex post konzultácií obsahuje aj číslo regulácie a dôvod jej zaradenia v Registri ex post (a internetový odkaz na tento register) a termín, dokedy je možné zo strany podnikateľskej verejnosti vyjadriť záujem o verejné ex post konzultácie, ktorý zároveň ohraničuje aj obdobie zverejnenia informácie určené gestorom právneho predpisu, ktoré však nemôže byť kratšie ako štyri kalendárne týždne. Zasláná informácia o začatí verejných ex post konzultácií obsahuje aj informácie, ktoré vyjadrujú predbežný postoj gestora právneho predpisu k základným cieľom a fungovaniu hodnotenej regulácie najmä o dôvode vzniku hodnotenej regulácie a problému, ktorý mala riešiť, či a ako je gestor právneho predpisu spokojný s tým, aký výsledok regulácia priniesla vo vzťahu k riešenému problému. Zároveň v zaslanej informácii o začatí verejných ex post konzultácií gestor právneho predpisu uvedie údaje na kontaktnú osobu, ktorú je možné kontaktovať v súvislosti s vyjadrením záujmu o vykonanie verejných ex post konzultácií. Odporúča sa uviesť meno, priezvisko a funkciu kontaktnej osoby, e-mailový a telefonický kontakt.

Pri spoločnom hodnotení úpravy v pôsobnosti rôznych gestorov právneho predpisu sa v informácii o začatí verejných ex post konzultácií uvedú všetci dotknutí gestori.

Verejné ex post konzultácie slúžia na zvýšenie transparentnosti ex post hodnotenia a vytvárajú priestor na zapojenie sa do ex post konzultácií aj pre ďalšie subjekty, ktorých podnikateľskú činnosť ovplyvňuje hodnotená regulácia. Po zverejnení informácie o začatí verejných ex post konzultácií sa preto môžu do procesu konzultácií zapojiť aj ďalšie podnikateľské subjekty (okrem cielene oslovených gestorom právneho predpisu), ktorých podnikateľskú činnosť ovplyvňuje hodnotená regulácia.

Počas obdobia zverejnenia informácie o začatí verejných ex post konzultácií môže gestor právneho predpisu začať vykonávať aj ciele konzultácie.

V tabuľkovej časti v bode 9.2 je potrebné uviesť všetky požadované informácie zrozumiteľným a jednoznačným vyjadrením.

V súvislosti s účastníkmi ex post konzultácií gestor právneho predpisu zároveň špecifikuje, ktorých účastníkov oslovil priamo, v rámci cielených ex post konzultácií a ktorí účastníci

prejavili záujem v rámci verejných ex post konzultácií. Zároveň gestor právneho predpisu špecifikuje, s ktorými účastníkmi má vytvorenú dlhodobejšiu spoluprácu s cieľom pravidelného poskytovania spätnej väzby k fungovaniu hodnotenej regulácie v praxi a s ktorými účastníkmi boli uskutočnené ex post konzultácie ad hoc pre potreby vykonania ex post hodnotenia.

Formu ex post konzultácií je vhodné zvoliť podľa cieľovej skupiny, konzultovanej témy a finančných a časových kapacít predkladateľa. Medzi bežné formy patria poradné a expertné výbory, zasadnutia pracovných skupín, verejné rokovania, semináre, odborné stretnutia, elektronické konzultácie, dotazníky a pod.

Pred začatím ex post konzultácií si gestor právneho predpisu dohodne s účastníkmi jasný cieľ ex post konzultácií. Ex post konzultácie sú zamerané aj na získanie podkladových údajov pre vypracovanie ex post hodnotenia podľa bodu 9.1 tejto prílohy. Účastníci pritom môžu navrhnúť alternatívne riešenia problematických regulácií v podobe zmeny ich paragrafového znenia, alebo zmeny aplikačnej praxe, t. j. spôsobu ich uplatňovania, resp. vykonávania v praxi.

Obsahom a cieľom ex post konzultácií je najmä:

- určiť všetkých dotknutých účastníkov;
- získať pohľad na hodnotenú problematiku vyplývajúcu z praxe;
- identifikovať alternatívne riešenia na zlepšenie hodnoteného stavu vrátane zmiernenia rizika prípadných nepredvídaných negatívnych dôsledkov, a to zmenou v právnych predpisoch a/alebo zmenou aplikačnej praxe, na ktorých je zhoda zúčastnených strán za dodržania rovnováhy medzi protichodnými záujmami.

Gestor právneho predpisu poskytne účastníkom vopred všetky potrebné informácie a podkladové materiály na diskusiu v rámci ex post konzultácií a informuje ich o bodoch diskusie ako aj o očakávaných vstupoch od účastníkov.

9.3 Vhodnosť regulácie pre dosiahnutie cieľa z pohľadu podnikateľského prostredia a výsledok ex post hodnotenia

Do prvého riadku skopírujte požadované informácie na identifikáciu regulácie. *Napr. 43. Zavedenie povinnosti raz ročne hlásiť spôsob vykurovania prevádzky.*

Do druhého riadku tabuľky opíšte problém, ktorý mala hodnotená regulácia riešiť a príčiny existencie problému.

Do tretieho riadku uveďte, či je problém, ktorý mala hodnotená regulácia riešiť odstránený úplne, čiastočne (v akej miere) alebo nie je odstránený vôbec. Ak boli v legislatívnom procese materiálu stanovené ciele vzťahujúce sa k hodnotenej regulácii, tak uveďte ako boli naplnené. Ak cieľ zatiaľ nie je splnený, uveďte, aká je pravdepodobnosť jeho dosiahnutia v budúcnosti (pri zachovaní aktuálneho znenia hodnotenej regulácie).

Do štvrtého riadku uveďte, či sa vyskytli nepredvídané dôsledky na podnikateľské prostredie a o aké dôsledky ide. Uveďte, čo ich spôsobuje. Uveďte, či hodnotená regulácia svojimi nepredvídanými dôsledkami na podnikateľské prostredie nevytvorila nové problémy, ktoré je potrebné riešiť. Uveďte, či je hodnotená regulácia aj napriek nepredvídaným dôsledkom stále

opodstatnená, resp. či je opodstatnená v aktuálnom znení a ak už nie je opodstatnená, uveďte do akej miery.

Do piateho riadku na základe skutočností uvedených v predchádzajúcich riadkoch uveďte, či je hodnotená regulácia aj naďalej potrebná vo vzťahu k riešenému problému, resp. uveďte, či je nástrojom na riešenie vhodným v plnej miere. Uveďte, či riešenie problému prostredníctvom hodnotenej regulácie je primerané voči nákladom, ktoré prináša podnikateľskému prostrediu alebo považujete za potrebné prijať v jej súvislosti zmeny.

Alternatívne riešenia z pohľadu gestora – ak považujete reguláciu naďalej za potrebnú, tak uveďte, či je, alebo nie je možné dosiahnuť cieľ hodnotenej regulácie jej zmenou alebo zmenou aplikačnej praxe (bez zmeny regulácie) tak, že menej zaťažuje podnikateľské prostredie (t. j. spôsobuje nižšie náklady, nižšie bariéry vstupu na trh, nižší negatívny vplyv na produktivitu, konkurencieschopnosť). a pod.)

Výsledok ex post hodnotenia (návrh) – označte zodpovedajúce alternatívy na základe výsledkov ex post konzultácií a vášho hodnotenia regulácie. Alternatívu „upraviť aplikačnú prax“ je možné kombinovať s alternatívami „ponechať reguláciu“ a „upraviť reguláciu“.

Pri určovaní výsledku hodnotenia zohľadnite aj nasledovné skutočnosti:

- hodnotenú reguláciu je možné **ponechať**, ak je naďalej potrebná na riešenie problému a zároveň dosahuje (aspoň z prevažnej miery) svoje ciele, pričom jej náklady nie sú neprimerane vysoké vo vzťahu k prínosom z riešeného problému a neexistuje vhodnejšia alternatíva riešenia problému,
- hodnotenú reguláciu je potrebné **upraviť**, ak je naďalej potrebná na riešenie problému, a zároveň dosahuje (aspoň z určitej miery) svoje ciele, pričom jej náklady nie sú nepomerne vysoké vo vzťahu k prínosom a existuje vhodnejšia alternatíva na riešenie problému (v podobe čiastkovej modifikácie daného právneho predpisu),
- hodnotenú reguláciu je potrebné **zrušiť**, ak nie je naďalej potrebná (problém je už vyriešený a na udržanie tohto stavu nie je regulácia potrebná) alebo nedosahuje stanovené ciele, resp. ich dosahuje len za cenu neprimerane vysokých nákladov v porovnaní s prínosmi,
- ak hodnotená regulácia k okamihu ex post hodnotenia nedosiahla svoje ciele, avšak sú viditeľné trendy nasvedčujúce ich dosiahnutiu v blízkej budúcnosti, nie je potrebné jej zrušenie. Podobne nie je vhodné zohľadňovať v záveroch len veľké počiatkové investičné náklady. Môže nastať situácia, kedy celkové náklady hodnotenej regulácie za hodnotené obdobie sú výrazne vyššie ako jej prínosy. Ak sa ale tieto náklady uskutočnili už na začiatku, po zavedení regulácie (*napr. investície do vybavenia potrebného na splnenie zákonných povinností*), v tejto situácii môže byť vhodnejšie hodnotenú reguláciu zachovať.

Ak je pre ex post hodnotenie nastavený **predčasný termín**, a z tohto dôvodu k danému okamihu ešte nie je možné účinky regulácie zmysluplne vyhodnotiť, namiesto ex post hodnotenia v pôvodnom termíne sa na základe tohto záveru môže po dohode gestora s ministerstvom hospodárstva určiť nový, vhodnejší termín, ktorý po posúdení skutočností odôvodňujúcich odklad hodnotenia zapíše ministerstvo hospodárstva do Registra ex post.

Gestor právneho predpisu uvedie do posledného riadku všetky skutočnosti odôvodňujúce nevhodnosť termínu na vykonanie ex post hodnotenia.

V poslednom riadku špecifikujte svoj návrh výsledku ex post hodnotenia na základe požadovaných informácií.

9.4 Stanovisko ministerstva hospodárstva k ex post hodnoteniu

Ministerstvo hospodárstva uvedie svoje stanovisko voči vykonaniu ex post hodnotenia z hľadiska povinností vyplývajúcich z jednotnej metodiky, jej príloh a metodických postupov.

Pri hodnotenom právnom predpise resp. jednotlivých reguláciách uvedie svoje stanovisko k optimálnosti ich úpravy a fungovania z hľadiska podnikateľského prostredia. Na základe záverov ex post hodnotenia, zároveň uvedie svoje odporúčanie reguláciu ponechať, upraviť, zrušiť alebo upraviť jej aplikačnú prax. Pri návrhu upraviť, uvedie odporúčaný spôsob zmeny.

Stanovisko z hľadiska Mechanizmu znižovania byrokracie a nákladov obsahuje súvislosti medzi ex post hodnotením a vyčíslením prípadného signifikantného rozdielu predpokladaných a skutočne zistených nákladov podnikateľského prostredia, o ktorý sa upraví virtuálny účet gestora.